

Remiss Förslag till Transportstyrelsens föreskrifter om tekniska krav på fordonståg med längd över 25,25 meter

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på ovanstående remiss.

VTI har granskat Transportstyrelsens förslag om föreskrifter om tekniska krav på fordonståg med längd över 25,25 meter, Dnr TSF 2022-138.

VTI är positiva till Transportstyrelsens förslag om att införa konstruktionsmässiga krav som en första etapp i införande av fordonståg med längd över 25,25 m på vägnätet utpekade av Trafikverket. VTI vill dock påpeka att funktionsbaserade krav kan vara ett bättre alternativ med mer flexibilitet som främjar utvecklingen av nya lösningar. Därför bör funktionsbaserade krav beaktas i kommande etapper. VTI har förståelse för att ett sådant alternativ med funktionsbaserade krav behöver ett stödsystem motsvarande Lastbils-kalkylatorn som är svårt att utveckla till den 31 augusti som är den aktuella tidsramen. Därför tillstyrker VTI förslaget som en första etapp med reservation för att delar av motiveringen och konsekvensbedömningen är ofullständig eller otydlig.

I den förslagna föreskriften finns krav på minimumavstånd mellan främre kopplingsanordning och den första axeln på första påhängsvagnen, samt på maximumavståndet mellan bakre kopplingsanordning och sista axeln på första påhängsvagnen i en A-dubbelkombination för att uppnå bättre stabilitet och dämpa sidorörelser och bakåtförstärkningen. Men det anges inte vad som har ansetts vara säker prestanda (till exempel gränsvärden på bakåtförstärkningen eller dämpningen) som dessa avstånd har beräknats utifrån eller hur de har beräknats. Därför blir det svårt att bedöma konsekvenserna för säkerheten. Dessutom inkluderar förslagen inga avståndskrav mellan axlar/kopplingar för AB-dubbelkombinationen men anledningen förklaras inte.

VTI är positiva till alla förarstöd som kan gynna trafiksäkerheten inklusive utrustning för bättre uppsikt som har förslagits på högra sidan av fordonen. Men det saknas en förklaring till varför kraven endast gäller höger sida. Det saknas vidare underlag för specifika tekniska krav gällande kameraplacering och kameraupplösning (för att täcka lämpligt område) samt utformning av förarstöd, t ex skärm för att återge kamerabild. VTI vill påpeka att det finns planer att generera kunskapsunderlag i det pågående FFI-projektet AutoFreight 2 för filbyten och passage över gång- och cykelpassager.

Ett undantag från regeln om fem meters axelavstånd i 4 kap. 13 § 4 trafikförordningen (1998:1276) har föreslagits men effekten på vägslitage diskuteras inte i konsekvensutredningen. Ett kortare avstånd kan ge snabbare nedbrytning av väginfrastrukturen. VTI utförde en mindre simuleringsstudie för att

undersöka detta och resultaten visade att deformationer i undergrunden av vägen kan vara upp till 20% högre för en A-dubbel med 4m avstånd mellan de axelgrupperna i jämförelse med ett A-dubbel där detta avstånd är 5m. Den gjorda kompromissen mellan bättre stabilitet och lägre vägslitage kan vara nödvändig men konsekvenserna borde ha diskuterats.

I detta ärende har generaldirektör Tomas Svensson beslutat. Senior forskare Sogol Kharrazi har varit föredragande. I handläggningen har också seniora forskarna Shafiqur Rahman och Jesper Sandin och forskningschef Björn Kalman deltagit.

Tomas Svensson
Generaldirektör
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI